

A szokásosnál is nagyobb káoszt okozott az idei tanévkezdéskor a tanügyminiszter augusztus 31-i rendelete, amely alapján a kisebbségi elemi osztályokban is szaktanárok kell, hogy tanítsák a román nyelvet.

A tanítók fel vannak háborodva, a szülők meg vannak ijedve, az igazgatók és tanfelügyelők szerint nincs is annyi romántanár, amennyire így szükség lenne. Megkérdeztük az érintetteket, hogyan látják a helyzetet.

„Mi az állam intézménye vagyunk, alkalmaznunk kell a szabályt, ha meg nem változik valami. De reménykedünk, hogy megváltozik" – mondta **Görbe Péter,** Hargita megye főtanfelügyelője.



A magyar tanítókról szó sincs

Valentin Popa tanügyminiszter egy körlevelet küldött a tanfelügyelőségeknek, amelyben leírja a rendelet alkalmazási módszerét. A levél részletezi azt a **prioritási listát**, amely szerint a tanárok kinevezhetőek a szóban forgó posztokra. Eszerint elsőbbséget élveznek a végleges állással rendelkező szaktanárok, utánuk következnek azok, akik versenyvizsgáztak, de nem kaptak katedrát. Ha az adott iskolán belül nincs elég romántanár, akkor más iskolából, más településről vagy más megyéből kell romántanárt alkalmazni. Ha így sem sikerül szaktanárt találni, akkor jöhetnek szóba azok a tanítók, akik román tannyelvű osztályokban tanítanak, vagy arra pályáztak, de ők csak szakképzetlen alkalmazottként foglalhatják el ezt az állást, tehát más bérkategóriába esnek. A magyar/kisebbségi tannyelvű osztályok tanítóiról nem esik szó a tanügyminiszteri körlevélben.

Ez nagyon nehéz helyzeteket teremt – magyarázza a tanfelügyelő – rengeteg bonyodalmat generál, ami a munka szervezését illeti, arról nem is beszélve, hogy módszertanilag nincs felkészülve egy tanár arra, hogy előkészítőben, vagy első osztályban kezdjen tanítani.

Vannak megyék, ahol nincs akkora hiány romántanárokból, mint Hargita megyében, ott könnyebben megoldható ez a váltás. Nálunk azonban folyamatosan leépítéseket kér a minisztérium, ez pedig nehezen egyeztethető össze az új állások meghirdetésével, hiszen az egyértelműen plusz költséget jelent a megyének. Emiatt írni fognak a tanügyminisztériumnak – fűzte hozzá Görbe Péter.

Várjuk ki, mit hoz az új tanterv

A rendelet visszavonásában reménykedik **Porsche Éva**, a Palló Imre Művészeti Szakközépiskola igazgatója is. Az általa vezetett intézményben a felsőbb tagozatokon is nehéz a szakképesített tanárok biztosítása, ha pedig az elemiben is nekik kell a román órákat megtartaniuk, legalább plusz két tanárra lenne szükség – állítja.



„Egyértelműen kijelenthetem, hogy a tanítók a legképzettebbek ennek a korosztálynak az oktatására, ők ezt végezték, ebből vizsgáztak, nem is egyszer. **Elhamarkodottnak és méltánytalannak tartom ezt az intézkedést.**
Véleményem szerint ennek a kipróbálása 6 év múlva lett volna esedékes, abban az esetben, ha beigazolódik, hogy a folyamatosan bevezetésre kerülő kisebbségi tantervek és ehhez íródott tankönyvek nem hoznak eredményt. Ezek a gyerekek a románt most nem anyanyelvként tanulják, hanem egy sajátos tanterv szerint. Meg kellene várni, hogy ennek mi a hozadéka. Nem látom megvalósíthatónak abból a szempontból sem, hogy írni-olvasni megtanítani egy gyereket – bármilyen nyelven – egy bizonyos típusú szaktudást igényel, és erre a tanítók vannak felkészülve jelenleg. Ők azok, akik továbbképzőkre járnak, amelyek arról szólnak, hogy hogyan kell tanítani a nem anyanyelvet" – érvelt az igazgatónő.

A szaktanárok módszertani felkészülése nem lenne lehetetlen, de nyilván nem szerezhetik meg egyik napról a másikra. Ez egy féléves, hatalmas tananyag a Babeș-Bolyai Tudományegyetem pedagógusképző szakán – mondta **Bálint Mihály**, a Benedek Elek Pedagógiai Líceum egykori igazgató-romántanára, aki jelenleg román oktatási módszertant tanít az egyetemen.

Elrettentő példa

„Az elemi osztályokban teljesen más módszerekkel kell dolgozni, hiszen írni-olvasni kell megtanítani a diákokat, amit a szaktanárok nincs, ahonnan tudjanak. Ha egy bemutató olvasásban nem hallja a gyerek a szöveg ritmusát, hanglejtését, a szavak hangsúlyozását a tanítótól, akkor kitől tanulja meg? Ez egy pedagógiai melléfogás, elrettentő példa a minisztérium részéről, hogy a magyar tanítóknak a becsületét sárba tipró rendeletet hozott ki" – fakadt ki a nyugdíjazott, de még aktív románt anár.

Megkérdeztük **Kibédi-Nemes Ildikó**t is, aki részt vett kisebbségi osztályoknak szánt román tanterv megírásában, és egy ötödikeseknek szóló román tankönyv összeállításában is. Ő úgy véli, ezt a rendeletet semmi nem készítette elő, ez vele a legnagyobb probléma.

Szerinte, ha a gyerekek minőségibb oktatása a rendelet célja, akkor vagy a szaktanárokat kellett volna időben felkészíteni az elemi osztályok módszertanából, vagy az 1-4 osztályok tanítóit, hogy minél jobban elsajátítsák a román nyelvet. Módszertan szempontjából a tanítók vannak előnyben, de mivel kisebbségekről beszélünk, közöttük is vannak olyanok, akiknek nehézséget okoz a román nyelv, de olyanok is, akik nagyon jól beszélik és meg is tudják tanítani – fogalmazott.



A szülők egy része is tiltakozik

Szabó Zsuzsa tanítónő szerint a meglepetés-rendelet nélkül is nehezen indult a tanév, hiszen bizonyos tantárgyak tankönyveire ismét várni kell, hiába töltötték azzal a nyarat a pedagógusok, hogy ezeket az új kiadású könyveket átnyálazzák, értékeljék.

A hab a tortán pedig, hogy ezzel a hirtelen döntéssel elveszik a tanítók jogát attól, hogy tanítsanak azon a területen, ahol egyetemi diplomát szereztek, szakképesítéssel rendelkeznek.
Az állam által megerősített diplomákat hagynak figyelmen kívül.
Ez felháborító, diszkriminatív – fogalmazott a tanítónő, akit sokként ért a tanügyminiszteri döntés.

Szerinte nem csak a pedagógusoknak, hanem a szülőknek is nyugtalanító a helyzet, tudomása szerint Székelyudvarhelyről többen csatlakoztak is a Magyar Szülők Szövetsége által indított online petícióhoz, amelyik a rendelet visszavonását kéri.

A szakmai „lefokozás" mellett a tanítók az eddigi jövedelmük csökkenésére is számíthatnak, hiszen 2011 óta a heti 3-4 román órát az alapfizetésükön felül, órabérben fizették ki nekik. Igaz, ennek az értéke függött az illető tanári fokozatától és a régiségétől.



A nagy bizonytalanság miatt egyelőre szülői értekezletet sem tudnak tartani, mert „nem tudjuk, hogy mit mondjuk a szülőknek" – panaszkodott a tanítónő. Az iskolák egyelőre várnak, mást nem tehetnek, romántanár hiányában nem tudják még alkalmazni a rendeletet.

Van remény?

A vitatott rendelet Valentin Popa tanügyminiszter egyszemélyes akciója volt – mondta **Kelemen Hunor** ,
miután Liviu Dragnea-val, a PSD elnökével tárgyalt erről. Dragnea a szerdai tárgyalás után azt ígérte, egyeztet a miniszterelnökkel, és gyors eljárással jövő héten, vagy két hét múlva a kormány asztalára kerülhet a cikkelyt eltörlő rendelet.

Az Erdélyi Magyar Néppárt pénteken közölte, hogy a Nép Ügyvédjéhez fordul a román nyelv elemi iskolákban történő oktatásáról szóló kormányrendelet kapcsán, és **lemondásra szólítja fel** Valentin Popa tanügyminisztert, illetve Kovács Irén Erzsébet kisebbségi oktatásért felelős államtitkárt.